

Čas teplých nápojů pro zahřátí považuji za zahájený

Venku padá co chvíli mlha, je vlhko a nevlídno, prostě říjen je tu. Se sousedy jsme už společně zahájili sezónu teplých nápojů pro zahřátí, já každý večer škrtám v krbu, aby si moji psi měli kde vyhřívat kožichy a abych já nemusela sedět pod dekou v županu. Mám ráda teplo, mám ráda přímý žár ohně a mám ráda podzim. Asi bych mohla říct, že mám ráda každé roční období, podzim mám ráda pro jeho barevnost a vlastně i pro ty jeho mlhy, které lesům a loukám dávají jisté tajemno.

Většina lidí se domnívá, že podzim je doba, kdy dochází k největšímu nástupu depresí, že čísla uvádějící tuto diagnózu prudce stoupají vzhůru, a mnoho lidí proto podzim nemá rádo. Odborníci to ale vidí jinak. Nejvíce depresí psychiatři ve svých ordinacích nevidí během podzimních měsíců, ale od prosince do února. Možná je to údaj, který podzim v očích některých lidí očistí a přímě je vyrazit ven. Ostatně to vyběhnout ven, někam do přírody, ideálně během dopoledních hodin, kdy je nejintenzivnější denní svít, je to, co nás před nástupem špatné nálady a depresivního ladění může ochránit.

Ale pojďme se podívat na to, co poutavého ke čtení přináší říjnové číslo časopisu Zdravotnictví a medicína.

Velkou radost mám z rozhovoru, který mi poskytl profesor MUDr. Michal Vrablík, Ph.D., z 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Bavili jsme se spolu o familiární hypercholesterolemii a o tom, jak se Česká republika během svého předsednictví v EU snaží o zavedení a sjednocení postupů v rámci plošného screeningu dětí na tuto chorobu.

Kolegyně Kateřina Štulíková se zaměřila na téma dědičnost cirkadiánních rytmů a spánku. Článek jsem si četla a musím říct, že se mi líbil. Ve svém stručném přehledu musím zmínit i dva texty kolegyně Jany Jílkové.

První text zachycuje první den konference Zdravotnictví 2023. Na konferenci mimo jiné vystoupil i ministr zdravotnictví profesor MUDr. Vlastimil Válek a mluvil o financování nemocnic, vzdělávání lékařů a dotkl se i tématu podzimní sezóny a onemocnění covid-19. Samostatným tématem byla digitalizace zdravotnictví, jeden z panelů byl věnován patentové ochraně vývoje moderních léčiv a velkou pozornost vzbudil panel zaměřený na důchodovou politiku.

Z osobností historie medicíny Jana Jílková nachystala článek o lékaři a politikovi Františku Kriegelowi, kterému osud rozhodně nepřipravil jednoduchý život. Ke čtení je toho v říjnovém čísle samozřejmě mnohem víc a všechny články přinášejí zajímavé informace.

Mám takový zvyk, vracet se na konci editoriale k tomu, čím jsem ho začínala, a jinak tomu nebude ani nyní. V dnešních zprávách jsem zaznamenala informaci o tom, že se k nám do republiky už vrátili havrani. Podle ornitologů to je dříve, než bývá zvykem. Vysvětlení jsou dvě. Buď se můžeme těšit na tuhou zimu, nebo byli vyplašení válkou na Ukrajině. Havrany jsem v pranostikách nenašla, ale dohledala jsem jednu pranostiku o vlaštovkách, a ta říká: Čím déle vlaštovky u nás v říjnu prodlévají, tím déle pěkné a jasné dny potrvají. Moc

nevím, co si o tomto moudru mám myslet, mám za to, že vlaštovky odletěly někdy před měsícem, v půli září, a to by znamenalo tuhou zimu. V očekávání lepších vyhlídek jsem hledala dál a další pranostika uvádí, že: je-li říjen velmi zelený, bude leden hodně studený. Rozhlédla jsem se kolem a moje obavy se ještě prohloubily, přijde mi, že venku je zeleno poměrně hodně. Vzhledem k tomu, že nechci propadat panice z toho, že nás čeká dlouhá a tuhá zima, tak po dalších pranostikách už raději nepátrám. Jdu, škrtnu v krbu, aby si psi mohli zase jít vyhřívat kožichy, sejdeme se se sousedy a u žáru ohně si dáme nějaký dobrý nápoj pro zahřátí. Jak říkám, říjen mám ráda, je to vlastně fajn měsíc.

Krásné čtení aktuálního čísla časopisu Zdravotnictví a medicína a krásné nadcházející dny vám všem přeje

Petra Bartlová

šéfredaktorka

OBSAH

ZAM

Zdravotnictví a medicína

OBSAH

ZDRAVOTNICTVÍ

- Editorial 1
- Ve zdravotní gramotnosti máme co zlepšovat, ukazují data 2
- Antibiotika ztrácí účinnost, množí se „superinfekce“ 4

- Dobrým spáčům se infarkt vyhýbá 6
- populace čelí epidemii Alzheimerovy nemoci 7
- Rozhovor Michal Vrablík 8
- Rostoucí ceny surovin a energií ohrožují dodávky zdravotnických prostředků 14
- Zprávy z regionů 16

MEDICÍNA

- Odborná konference Zdravotnictví 2023 – den první 19

- Fotogalerie z prvního dne odborné konference Zdravotnictví 2023 26
- Telemedicína snižuje pracovní neschopnost a firmám tak šetří zbytečné náklady 30
- Potraviny obohacené o vitamíny a minerály dětem prospívají. Některé otázky zůstávají 32
- Dědičnost cirkadiánních rytmů a spánku 34
- Čeští lékaři a vědci prodlouží život lidem s leukémií 36
- Muž, který nepodepsal 38
- Nabídka práce 40